

Egzamin maturalny 2012

w województwie śląskim

Historia

Opracowanie statystyczne wyników

Jaworzno, sierpień 2012

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP _____	4
2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN _____	4
3. POZIOM PODSTAWOWY _____	6
3.1. Informacje o zdających _____	6
3.2. Wyniki egzaminu _____	6
4. POZIOM ROZSZERZONY _____	19
4.1. Informacje o zdających _____	19
4.2. Wyniki egzaminu _____	19
SŁOWNIK TERMINÓW _____	30

1. WSTĘP

Historia była zdawana przez maturzystów w części pisemnej jako egzamin z przedmiotu dodatkowego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Egzamin z historii został przeprowadzony 14 maja 2012 r.

Wskaźniki statystyczne w niniejszym opracowaniu zostały obliczone dla wyników maturzystów przystępujących po raz pierwszy do egzaminu, piszących w maju 2012 standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych.

2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN

Do egzaminu maturalnego z historii w województwie śląskim przystąpiło **2131** maturzystów zdających po raz pierwszy egzamin maturalny. Troje z nich rozwiązywało zadania zestawu dodatkowego – jeden w języku angielskim i 2 w języku francuskim.

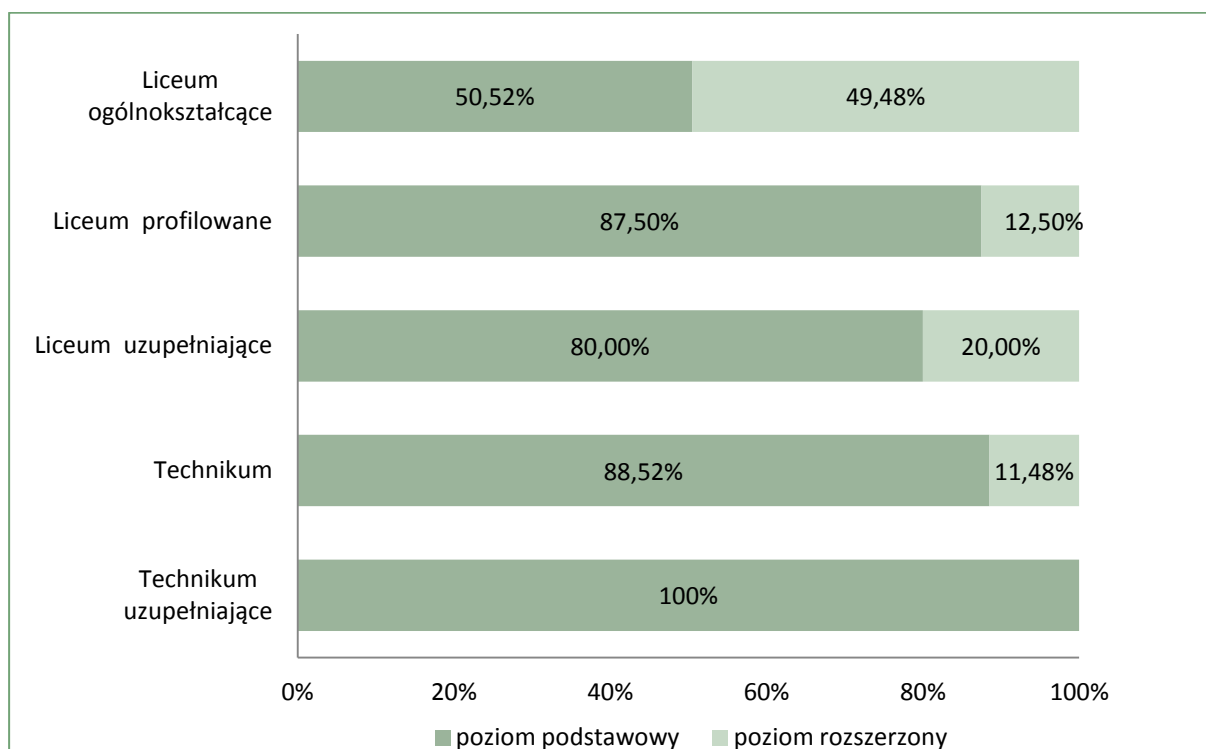
Tabela 1. Przystępujący do egzaminu maturalnego 2012 z historii w województwie śląskim

Poziom	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Podstawowy	541	611	1152
Rozszerzony	475	504	979
Ogółem	1016	1115	2131

Tabela 2. Zdający egzamin z historii z podziałem na typ szkoły

Typ szkoły	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Razem
Liceum ogólnokształcące	976	956	1932
Liceum profilowane	7	1	8
Liceum uzupełniające	4	1	5
Technikum	162	21	183
Technikum uzupełniające	3	–	3
Ogółem	1152	979	2131

54,06% maturzystów wybrało poziom podstawowy egzaminu maturalnego z historii.

Wykres 1. Absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany poziom egzaminu z historii

Poziom podstawowy egzaminu z historii był popularniejszy od rozszerzonego wśród absolwentów każdego typu szkoły.

Tylko po jednym absolwencie liceum profilowanego i liceum uzupełniającego zdecydowało się na zdawanie poziomu rozszerzonego egzaminu maturalnego z historii. W technikum uzupełniającym żaden z maturzystów nie wybrał tego poziomu egzaminu.

3. POZIOM PODSTAWOWY

3.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie podstawowym wybrało **1152** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 3. Piszący arkusz standardowy z historii na poziomie podstawowym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum	Technikum uzupełniające
Kobiety	501	3	3	33	1
Mężczyźni	475	4	1	129	2
Ogółem	976	7	4	162	3

3.2. Wyniki egzaminu

Zestawienie w tabeli 4. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/nniższe.

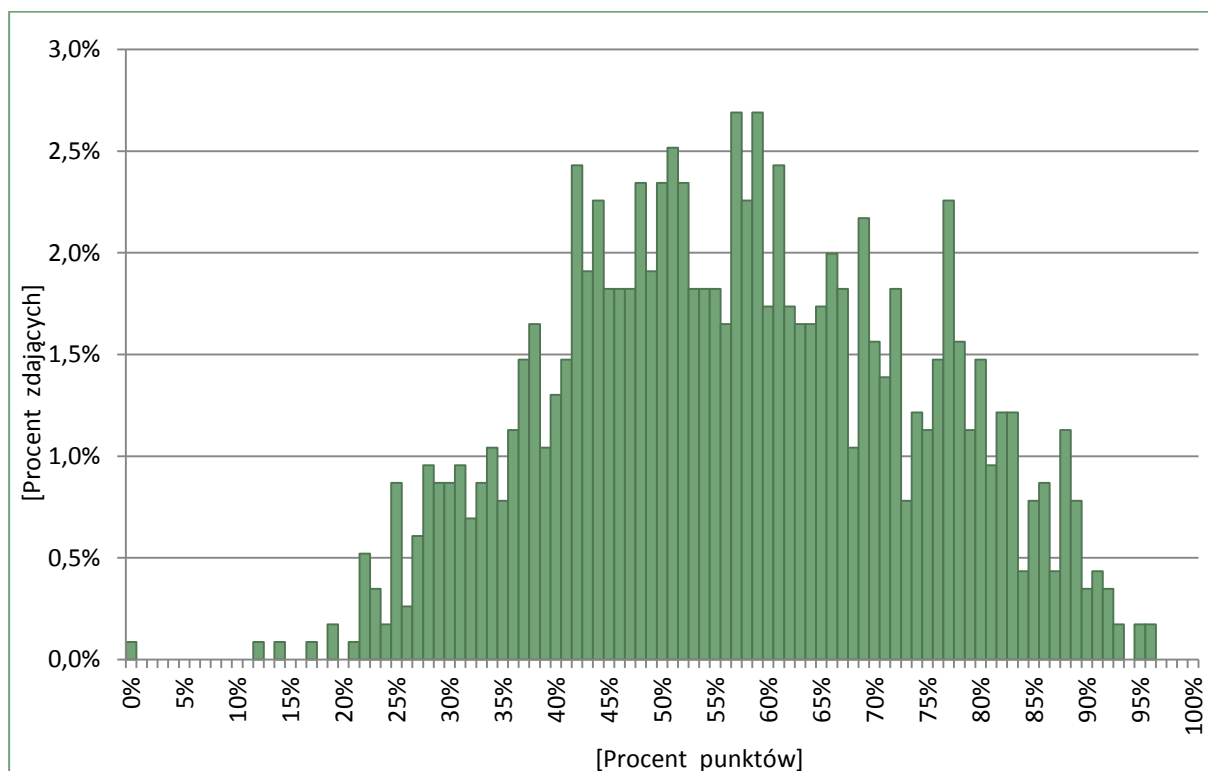
Tabela 4. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z historii na poziomie podstawowym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–26	2,78
2	7	bardzo niska	27–33	5,82
3	12	niska	34–41	9,90
4	17	poniżej średniej	42–49	16,32
5	20	średnia	50–58	19,27
6	17	powyżej średniej	59–67	17,45
7	12	wysoka	68–75	11,11
8	7	bardzo wysoka	76–83	11,28
9	4	najwyższa	84–100	6,08

Rzeczywisty procent zdających w województwie jest niższy od teoretycznego w staninach od 1. do 5. oraz 7., co wskazuje na niższy niż oczekiwano odsetek maturzystów, którzy uzyskali wyniki od najniższych do średnich oraz wyniki wysokie.

W staninach 8. i 9. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co oznacza większy od oczekiwanego odsetek osób osiągających wyniki bardzo wysokie i najwyższe. Procent zdających, którzy otrzymali wyniki powyżej średniej, jest zbliżony do przewidywanego.

Wykres 2. Rozkład wyników zdających egzamin z historii na poziomie podstawowym

Rozkład wyników na poziomie podstawowym jest zbliżony do normalnego. Dostrzegamy brak wyników maksymalnych i dwa wyniki najczęstsze: 57% i 59% punktów, które uzyskało po 2,69% zdających.

Tabela 5. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie podstawowym

Wskaźniki	Wartość	Uzyskało	
		liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	57 i 59	po 31	po 2,69
Wynik środkowy (mediana – Me)	57	586*	50,87
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	57,06		
Odchylenie standardowe	16,92		
Wynik najwyższy	96	2	0,17
Wynik najniższy	0	1	0,09

*Uzyskało 57 punktów lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 100. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie podstawowym wyniósł **0,57**, co oznacza, że zestaw zadań był *umiarkowanie trudny*.

Wynik środkowy jest zbliżony do średniego, ale ta niewielka różnica spowodowała, że wyniki powyżej średniej wojewódzkiej uzyskała mniej niż połowa zdających.

Tabela 6. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły				
	liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
Liczba zdających	976	7	4	162	3
Wskaźnik łatwości zestawu	0,58	0,45	0,36	0,50	0,35
Wynik najczęstszy	59	32	22	41	24
Wynik środkowy	58	49	30	49	29
Wynik średni	58,45	44,86	36,00	50,09	35,00
Odchylenie standardowe	16,82	9,97	18,90	15,24	14,93
Wynik najwyższy	96	58	62	95	52
Wynik najniższy	0	32	22	19	24

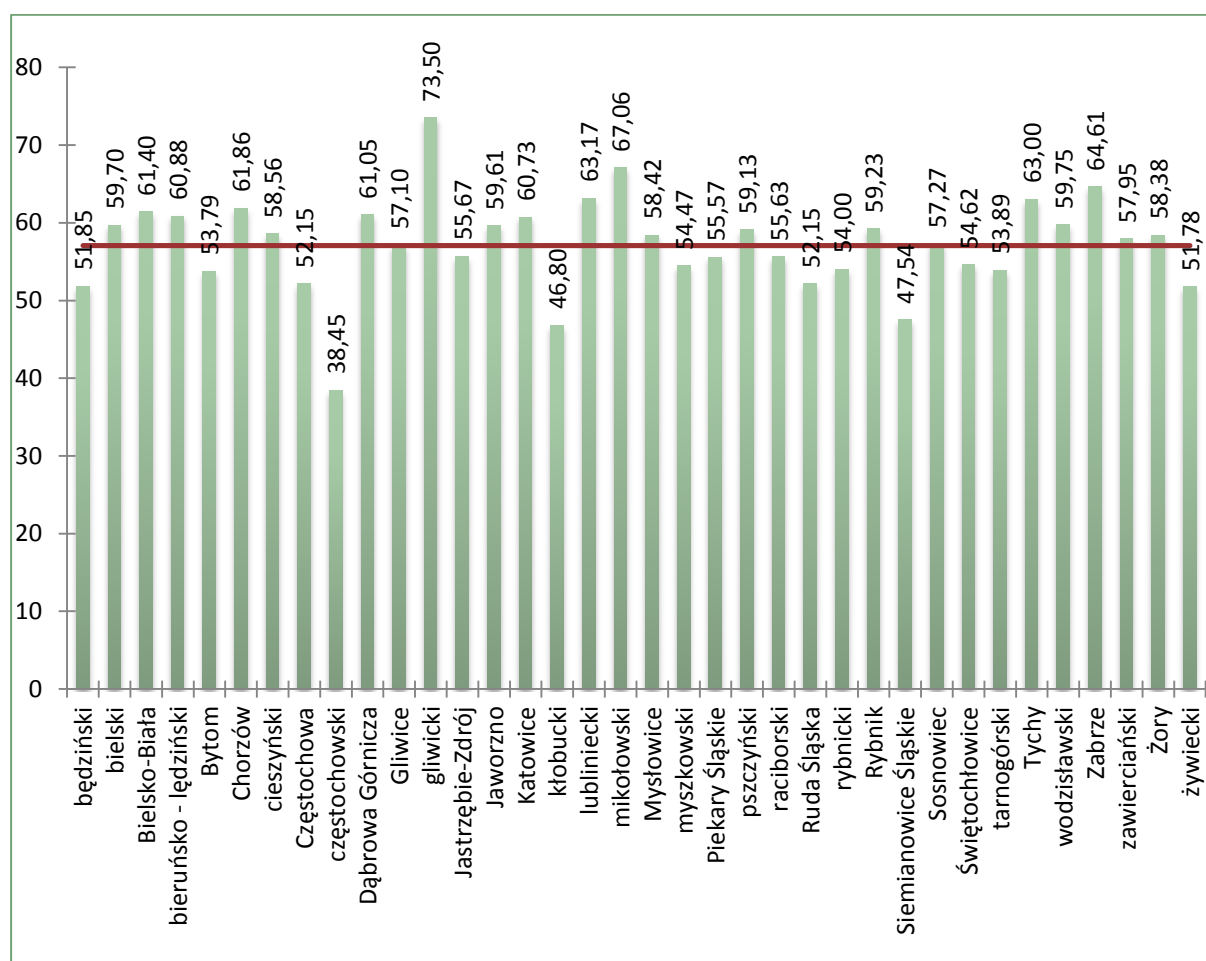
Standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych z historii na poziomie podstawowym okazał się *umiarkowanie trudny* jedynie dla absolwentów liceów ogólnokształcących i techników. Dla abiturientów pozostałych typów szkół egzamin był *trudny*.

Najbardziej zróżnicowane wyniki wystąpiły w liceach uzupełniających. Absolwenci liceów ogólnokształcących osiągnęli najwyższe z wyników na tym poziomie, a także średnią wyższą od jej wartości obliczonej dla ogółu zdających.

Tabela 7. Wyniki egzaminu z historii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego
(dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	27	0,52	56	55	51,85	15,61
2.	bielski	10	0,60	32	58,5	59,70	21,67
3.	Bielsko-Biała	53	0,61	50	60	61,40	15,25
4.	bieruńsko-lędzki	8	0,61	33	65	60,88	14,21
5.	Bytom	67	0,54	42	52	53,79	15,49
6.	Chorzów	37	0,62	31	61	61,86	18,57
7.	cieszyński	41	0,59	70	57	58,56	15,82
8.	Częstochowa	110	0,52	44	51	52,15	18,56
9.	częstochowski	11	0,38	37	37	38,45	9,80
10.	Dąbrowa Górnicza	20	0,61	66	64,5	61,05	18,47
11.	Gliwice	48	0,57	65	58	57,10	16,18
12.	gliwicki	6	0,74	57	75,5	73,50	8,92
13.	Jastrzębie-Zdrój	9	0,56	57	57	55,67	14,39
14.	Jaworzno	18	0,60	57	57,5	59,61	17,15
15.	Katowice	86	0,61	42	61	60,73	17,29
16.	kłobucki	15	0,47	22	46	46,80	19,46
17.	lubliniecki	12	0,63	69	61	63,17	13,26
18.	mikołowski	17	0,67	71	69	67,06	13,72
19.	Mysłowice	19	0,58	42	58	58,42	16,38
20.	myszkowski	19	0,54	48	55	54,47	21,04
21.	Piekary Śląskie	7	0,56	43	51	55,57	13,28
22.	pszczyński	31	0,59	37	57	59,13	17,58
23.	raciborski	43	0,56	38	52	55,63	15,94
24.	Ruda Śląska	33	0,52	47	49	52,15	13,05
25.	rybnicki	7	0,54	36	51	54,00	12,54
26.	Rybnik	35	0,59	51	64	59,23	17,76
27.	Siemianowice Śląskie	13	0,48	25	49	47,54	16,41
28.	Sosnowiec	63	0,57	59	59	57,27	15,45
29.	Świętochłowice	21	0,55	51	55	54,62	15,18
30.	tarnogórski	47	0,54	38	53	53,89	17,78
31.	Tychy	35	0,63	57	63	63,00	15,71
32.	wodzisławski	16	0,60	40	59	59,75	15,72
33.	Zabrze	49	0,65	76	66	64,61	16,38
34.	zawierciański	39	0,58	49	58	57,95	15,04
35.	Żory	26	0,58	44	57	58,38	14,62
36.	żywiecki	54	0,52	50	51	51,78	16,38

Pozioma linia na wykresie 3. obrazuje wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **57,06** punktu.

Wykres 3. Wyniki średnie z historii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego

Historię na poziomie podstawowym zdawało od 6 do 110 maturzystów w powiatach województwa śląskiego.

Wyniki średnie przyjęły wartości od 38,45 punktu w powiecie częstochowskim (11 zdających) do 73,50 punktu w powiecie gliwickim (tylko 6 zdających). Średnie wyższe od wojewódzkiej osiągnięto w 21 powiatach.

Zamieszczone w tabelach 8. i 9. oraz na wykresie 4. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania poszczególnych umiejętności i stwierdzenie, które zadania lub czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół. Nie zamieszczono danych dotyczących łatwości zadań, czynności i standardów dla absolwentów liceów profilowanych oraz liceów i techników uzupełniających (tylko 7, 4 i 3 zdających).

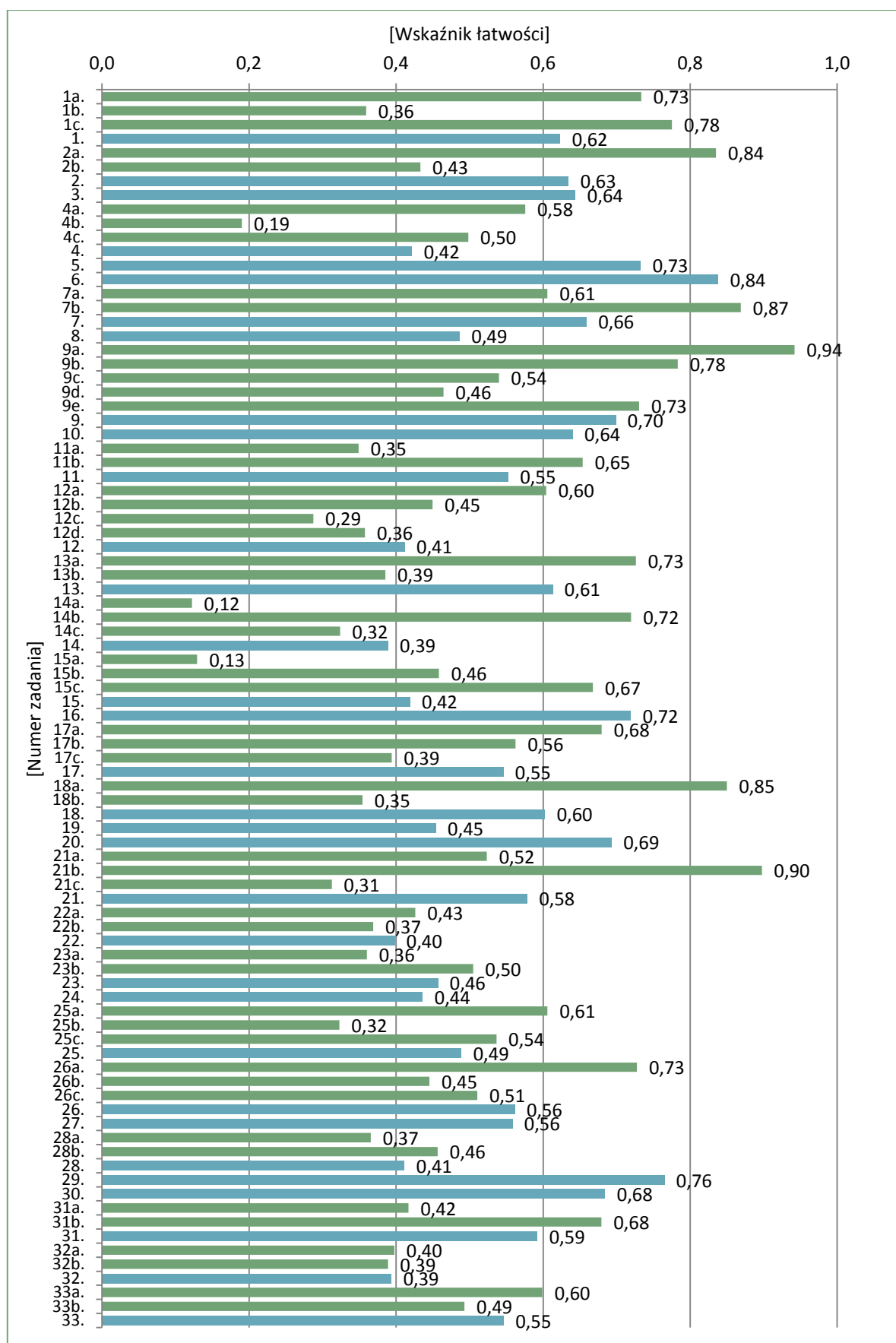
Tabela 8. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
1a.	0,73	0,72	0,77
1b.	0,36	0,38	0,27
1c.	0,78	0,78	0,73
1.	0,62	0,63	0,59
2a.	0,84	0,84	0,81
2b.	0,43	0,44	0,36
2.	0,63	0,64	0,59
3.	0,64	0,65	0,60
4a.	0,58	0,59	0,49
4b.	0,19	0,21	0,10
4c.	0,50	0,51	0,45
4.	0,42	0,44	0,35
5.	0,73	0,73	0,74
6.	0,84	0,85	0,79
7a.	0,61	0,62	0,53
7b.	0,87	0,89	0,78
7.	0,66	0,67	0,58
8.	0,49	0,49	0,45
9a.	0,94	0,95	0,91
9b.	0,78	0,81	0,67
9c.	0,54	0,55	0,49

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
9d.	0,46	0,49	0,34
9e.	0,73	0,75	0,61
9.	0,70	0,72	0,60
10.	0,64	0,66	0,54
11a.	0,35	0,36	0,27
11b.	0,65	0,67	0,56
11.	0,55	0,57	0,47
12a.	0,60	0,62	0,52
12b.	0,45	0,47	0,38
12c.	0,29	0,30	0,20
12d.	0,36	0,37	0,31
12.	0,41	0,43	0,35
13a.	0,73	0,75	0,61
13b.	0,39	0,40	0,33
13.	0,61	0,63	0,52
14a.	0,12	0,14	0,03
14b.	0,72	0,74	0,60
14c.	0,32	0,33	0,28
14.	0,39	0,41	0,30
15a.	0,13	0,15	0,04
15b.	0,46	0,49	0,30
15c.	0,67	0,68	0,59
15.	0,42	0,44	0,31
16.	0,72	0,74	0,63
17a.	0,68	0,70	0,59
17b.	0,56	0,57	0,51
17c.	0,39	0,41	0,28
17.	0,55	0,56	0,46
18a.	0,85	0,86	0,79
18b.	0,35	0,37	0,30
18.	0,60	0,62	0,54

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
19.	0,45	0,48	0,30
20.	0,69	0,71	0,64
21a.	0,52	0,54	0,46
21b.	0,90	0,91	0,85
21c.	0,31	0,33	0,22
21.	0,58	0,59	0,51
22a.	0,43	0,45	0,31
22b.	0,37	0,38	0,33
22.	0,40	0,41	0,32
23a.	0,36	0,39	0,18
23b.	0,50	0,53	0,37
23.	0,46	0,48	0,30
24.	0,44	0,45	0,34
25a.	0,61	0,62	0,55
25b.	0,32	0,32	0,34
25c.	0,54	0,55	0,44
25.	0,49	0,50	0,44
26a.	0,73	0,74	0,70
26b.	0,45	0,46	0,41
26c.	0,51	0,52	0,50
26.	0,56	0,57	0,53
27.	0,56	0,56	0,57
28a.	0,37	0,38	0,27
28b.	0,46	0,47	0,39
28.	0,41	0,43	0,33
29.	0,76	0,77	0,75
30.	0,68	0,70	0,60
31a.	0,42	0,42	0,40
31b.	0,68	0,68	0,70
31.	0,59	0,59	0,60
32a.	0,40	0,40	0,36

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
32b.	0,39	0,41	0,30
32.	0,39	0,41	0,33
33a.	0,60	0,61	0,54
33b.	0,49	0,50	0,45
33.	0,55	0,56	0,49

Wykres 4. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z historii na poziomie podstawowym dla ogółu zdających

W tabeli 9. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

Tabela 9. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie podstawowym

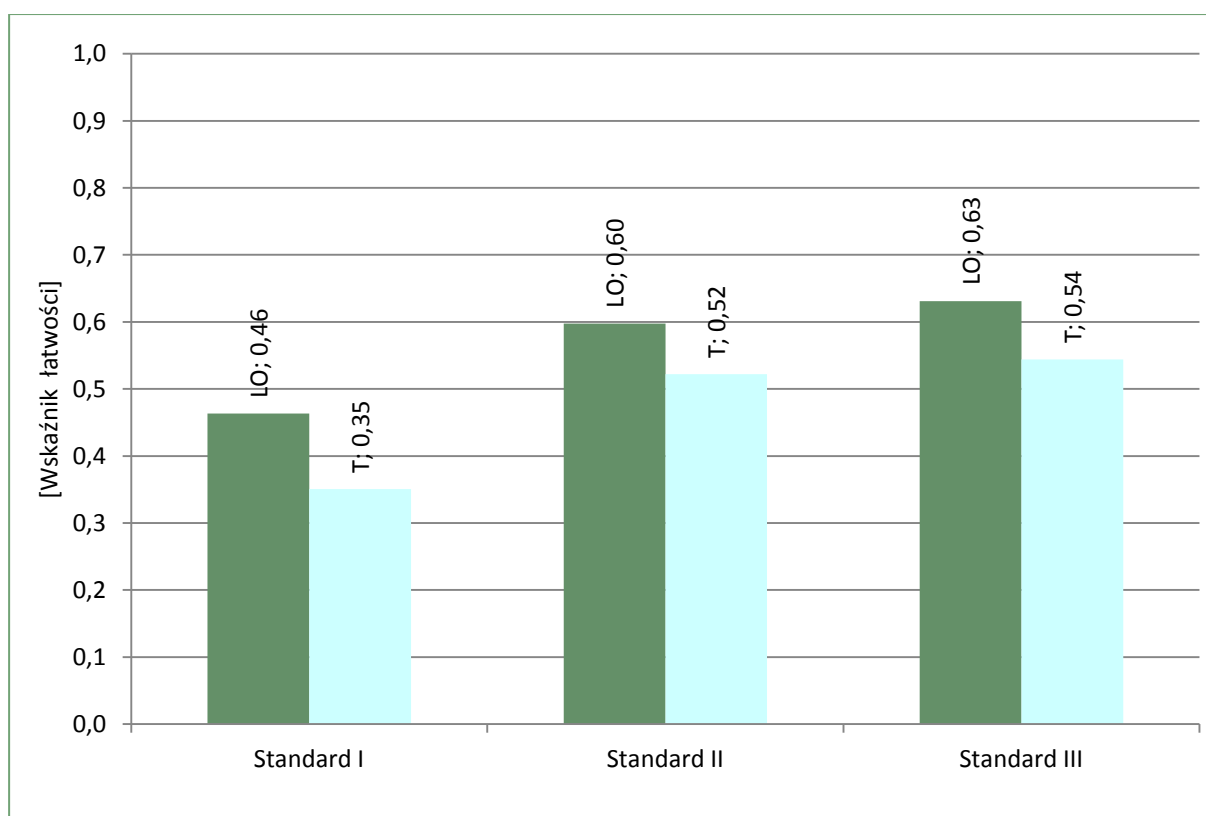
Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
4b., 14a., 15a.	1b., 2b., 4., 8., 9d., 11a., 12b., 12c., 12d., 12., 13b., 14c., 14., 15b., 15., 17c., 18b., 19., 21c., 22a., 22b., 22., 23a., 23., 24., 25b., 25., 26b., 28a., 28b., 28., 31a.	1., 2., 3., 4a., 4c., 7a., 7., 9c., 10., 11b., 11., 12a., 13., 15c., 17a., 17b., 17., 18., 20., 21a., 21., 23b., 25a., 25c., 26c., 26., 27., 30., 31b.	1a., 1c., 2a., 5., 6., 7b., 9b., 9e., 9., 13a., 14b., 16., 18a., 26a., 29.	9a., 21b.
liceum ogólnokształcące				
14a., 15a.	1b., 2b., 4b., 4., 8., 9d., 11a., 12b., 12c., 12d., 12., 13b., 14c., 14., 15b., 15., 17c., 18b., 19., 21c., 22a., 22b., 22., 23a., 23., 24., 25b., 26b., 28a., 28b., 28., 31a.	1., 2., 3., 4a., 4c., 7a., 7., 9c., 10., 11b., 11., 12a., 13., 15c., 17b., 17., 18., 21a., 21., 23b., 25a., 25c., 25., 26c., 26., 27., 31b.	1a., 1c., 2a., 5., 6., 7b., 9b., 9e., 9., 13a., 14b., 16., 17a., 18a., 20., 26a., 29., 30.	9a., 21b.
technikum				
4b., 14a., 15a., 23a.	1b., 2b., 4a., 4c., 4., 8., 9c., 9d., 11a., 11., 12b., 12c., 12d., 12., 13b., 14c., 14., 15b., 15., 17c., 17., 18b., 19., 21a., 21c., 22a., 22b., 22., 23b., 23., 24., 25b., 25c., 25., 26b., 28a., 28b., 28., 31a.	1., 2., 3., 7a., 7., 9b., 9e., 9., 10., 11b., 12a., 13a., 13., 14b., 15c., 16., 17a., 17b., 18., 20., 21., 25a., 26c., 26., 27., 30.	1a., 1c., 2a., 5., 6., 7b., 18a., 21b., 26a., 29., 31b.	9a.

Najtrudniejsze zadania zestawu (14. i 32.) najmniej problemów sprawiły absolwentom liceów ogólnokształcących. Najłatwiejsze zadanie to zadanie 6. – *łatwe* dla zdających bez względu na typ szkoły. Żadne z zadań nie było *bardzo łatwe* dla maturzystów.

Tabela 10. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
Standard I	0,45	0,46	0,35
Standard II	0,58	0,60	0,52
Standard III	0,62	0,63	0,54

Wykres 5. Wskaźnik łatwości standardów z historii na poziomie podstawowym w typach szkół

Wszystkie standardy sprawiły najmniej problemów absolwentom liceów ogólnokształcących.

Rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności ze standardu I było *trudne* dla wszystkich maturzystów – najtrudniejsze dla absolwentów techników. Standard III (najłatwiejszy) był *umiarkowanie trudny* dla zdających.

4. POZIOM ROZSZERZONY

4.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie rozszerzonym wybrało **979** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 11. Piszący arkusz standardowy z historii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum
Kobiety	473	–	1	1
Mężczyźni	483	1	–	20
Ogółem	956	1	1	21

4.2. Wyniki egzaminu

Zestawienie w tabeli 12. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/nniższe.

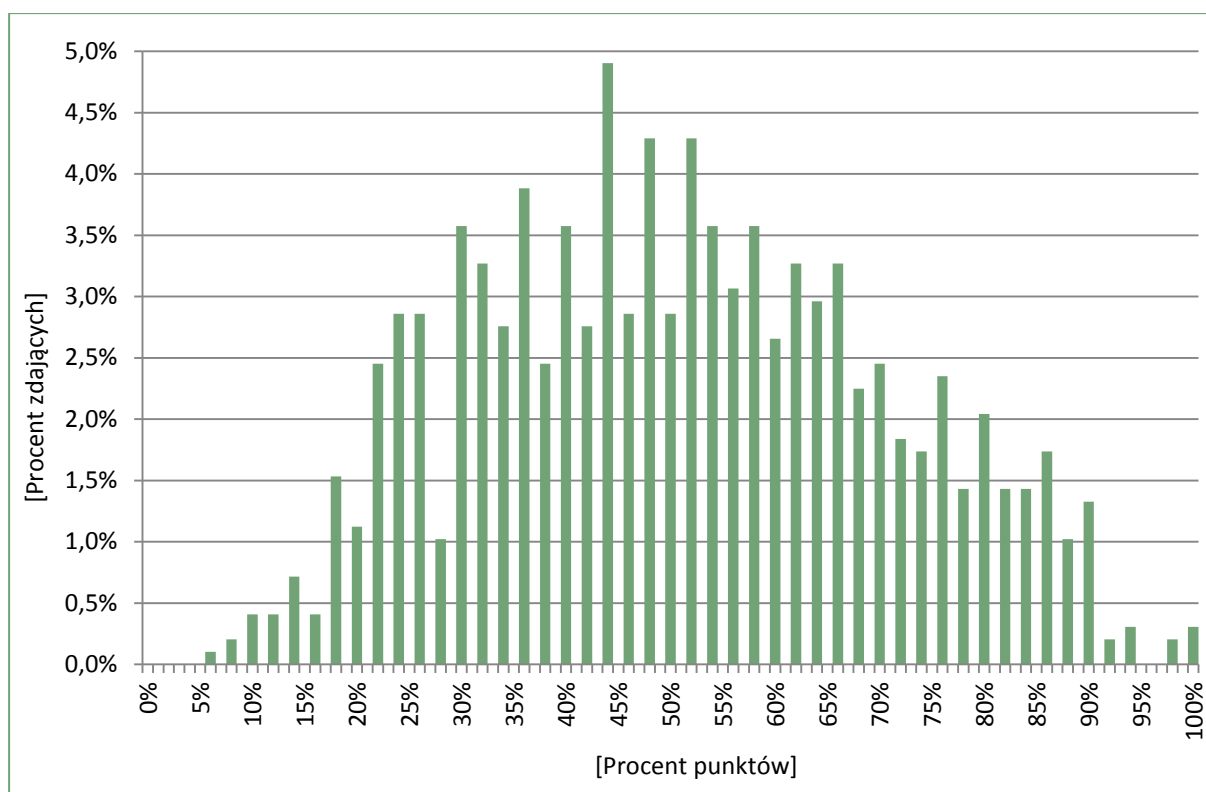
Tabela 12. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–16	2,25
2	7	bardzo niska	17–24	7,97
3	12	niska	25–32	10,73
4	17	poniżej średniej	33–42	15,42
5	20	średnia	43–56	25,84
6	17	powyżej średniej	57–68	17,98
7	12	wysoka	69–78	9,81
8	7	bardzo wysoka	79–88	7,66
9	4	najwyższa	89–100	2,35

Mniejszy niż zakładany teoretycznie procent zdających uzyskał wyniki mieszczące się w staninach 1., 3., 4., 7. i 9., czyli wyniki najniższe, niskie, poniżej średniej, wysokie i najwyższe.

W staninach 2., 5., 6. i 8. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co wskazuje, że większy niż zakładano odsetek maturzystów otrzymał wyniki bardzo niskie, średnie, powyżej średniej i bardzo wysokie.

Wykres 6. Rozkład wyników zdających egzamin z historii na poziomie rozszerzonym

Rozkład wyników uzyskanych przez zdających egzamin z historii na poziomie rozszerzonym jest zbliżony do normalnego.

Żaden ze zdających nie otrzymał wyniku poniżej 6% punktów, a 3 osoby osiągnęły wynik maksymalny.

Tabela 13. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym

Wskaźniki	Wartość		Uzyskało	
	w procentach	w punktach	liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	44	22	48	4,90
Wynik środkowy (mediana – Me)	50	25	505*	51,58
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	50,93	25,46		
Odchylenie standardowe	–	9,83		
Wynik najwyższy	100	50	3	0,31
Wynik najniższy	6	3	1	0,10

*Uzyskało 25 punktów lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 50. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie rozszerzonym wyniósł **0,51**, co wskazuje, że egzamin był *umiarkowanie trudny*.

Wynik środkowy jest nieco niższy od średniej, ale ta różnica spowodowała, że wyniki powyżej średniej uzyskała mniej niż połowa zdających egzamin na tym poziomie.

Tabela 14. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły							
	liceum ogólnokształcące		liceum profilowane		liceum uzupełniające		technikum	
Liczba zdających	956		1		1		21	
Wskaźnik łatwości zestawu	0,51		0,32		0,22		0,31	
Wartość w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy	44	22	32	16	22	11	24	12
Wynik środkowy	50	25	32	16	22	11	30	15
Wynik średni	51,41	25,71	32,00	16,00	22,00	11,00	30,95	15,48
Odchylenie standardowe	–	9,73	–	–	–	–	–	9,33
Wynik najwyższy	100	50	32	16	22	11	76	38
Wynik najniższy	8	4	32	16	22	11	6	3

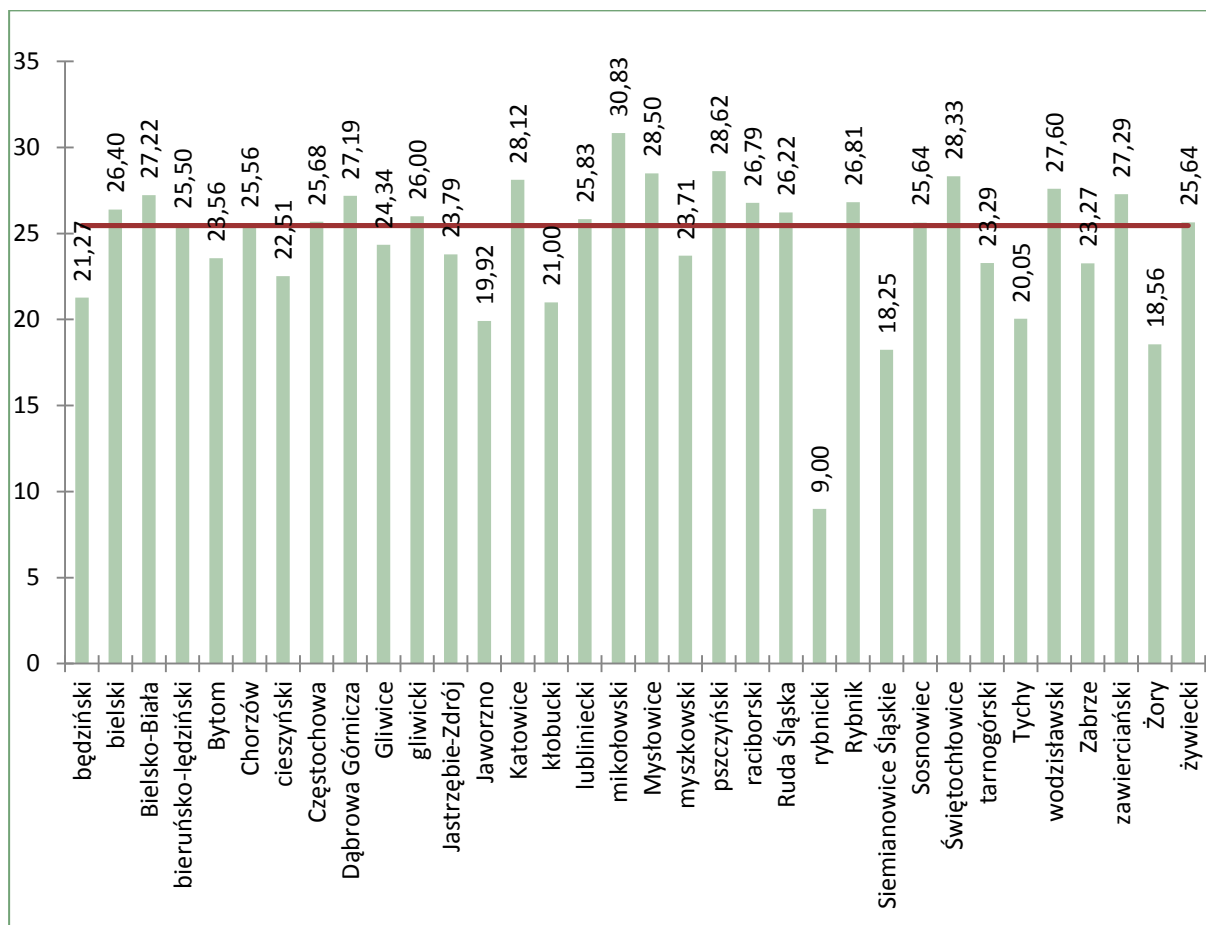

Dla absolwentów liceów ogólnokształcących egzamin z historii na poziomie rozszerzonym okazał się *umiarkowanie trudny*, natomiast dla zdających w pozostałych typach szkół – *trudny*. Wyniki maksymalne osiągnęli wyłącznie abiturienti liceów ogólnokształcących.

Tabela 15. Wyniki egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego (dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	11	0,43	12	20	21,27	7,95
2.	bielski	5	0,53	10	26	26,40	12,90
3.	Bielsko-Biała	76	0,54	30	28,5	27,22	10,32
4.	bieruńsko-lędzki	2	0,51	–	25,5	25,50	4,95
5.	Bytom	25	0,47	12	22	23,56	10,75
6.	Chorzów	48	0,51	20	25	25,56	8,29
7.	cieszyński	37	0,45	22	22	22,51	7,49
8.	Częstochowa	135	0,51	16	26	25,68	10,19
9.	częstochowski	–	–	–	–	–	–
10.	Dąbrowa Górnicza	32	0,54	24	26	27,19	8,93
11.	Gliwice	50	0,49	14	22,5	24,34	10,56
12.	gliwicki	2	0,52	26	26	26,00	0,00
13.	Jastrzębie-Zdrój	19	0,48	26	24	23,79	11,42
14.	Jaworzno	25	0,40	15	19	19,92	8,72
15.	Katowice	130	0,56	38	28	28,12	9,22
16.	kłobucki	12	0,42	27	21	21,00	7,93
17.	lubliniecki	6	0,52	7	24	25,83	15,41
18.	mikołowski	6	0,62	33	31,5	30,83	3,43
19.	Mysłowice	8	0,57	27	28	28,50	9,12
20.	myszkowski	14	0,47	18	21	23,71	9,91
21.	Piekary Śląskie	–	–	–	–	–	–
22.	pszczyński	13	0,57	24	28	28,62	10,58
23.	raciborski	19	0,54	28	28	26,79	9,79
24.	Ruda Śląska	9	0,52	17	22	26,22	9,51
25.	rybnicki	1	0,18	9	9	9,00	–
26.	Rybnik	43	0,54	18	26	26,81	10,74
27.	Siemianowice Śląskie	4	0,37	13	16	18,25	6,70
28.	Sosnowiec	66	0,51	32	26	25,64	9,79
29.	Świętochłowice	3	0,57	19	27	28,33	10,07
30.	tarnogórski	45	0,47	24	24	23,29	8,53
31.	Tychy	22	0,40	13	19,5	20,05	8,39
32.	wodzisławski	20	0,55	19	25,5	27,60	13,41
33.	Zabrze	26	0,47	16	23	23,27	8,29
34.	zawierciański	31	0,55	13	26	27,29	9,00
35.	Żory	9	0,37	8	18	18,56	7,35
36.	żywiecki	25	0,51	12	25	25,64	11,12

Pozioma linia na wykresie 7. obrazuje wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **25,46** punktu.

Wykres 7. Wyniki średnie egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego

Historię na poziomie rozszerzonym zdawało od jednego do 135 maturzystów w powiatach województwa śląskiego. W dwóch powiatach żaden z maturzystów nie przystąpił do egzaminu z historii na tym poziomie.

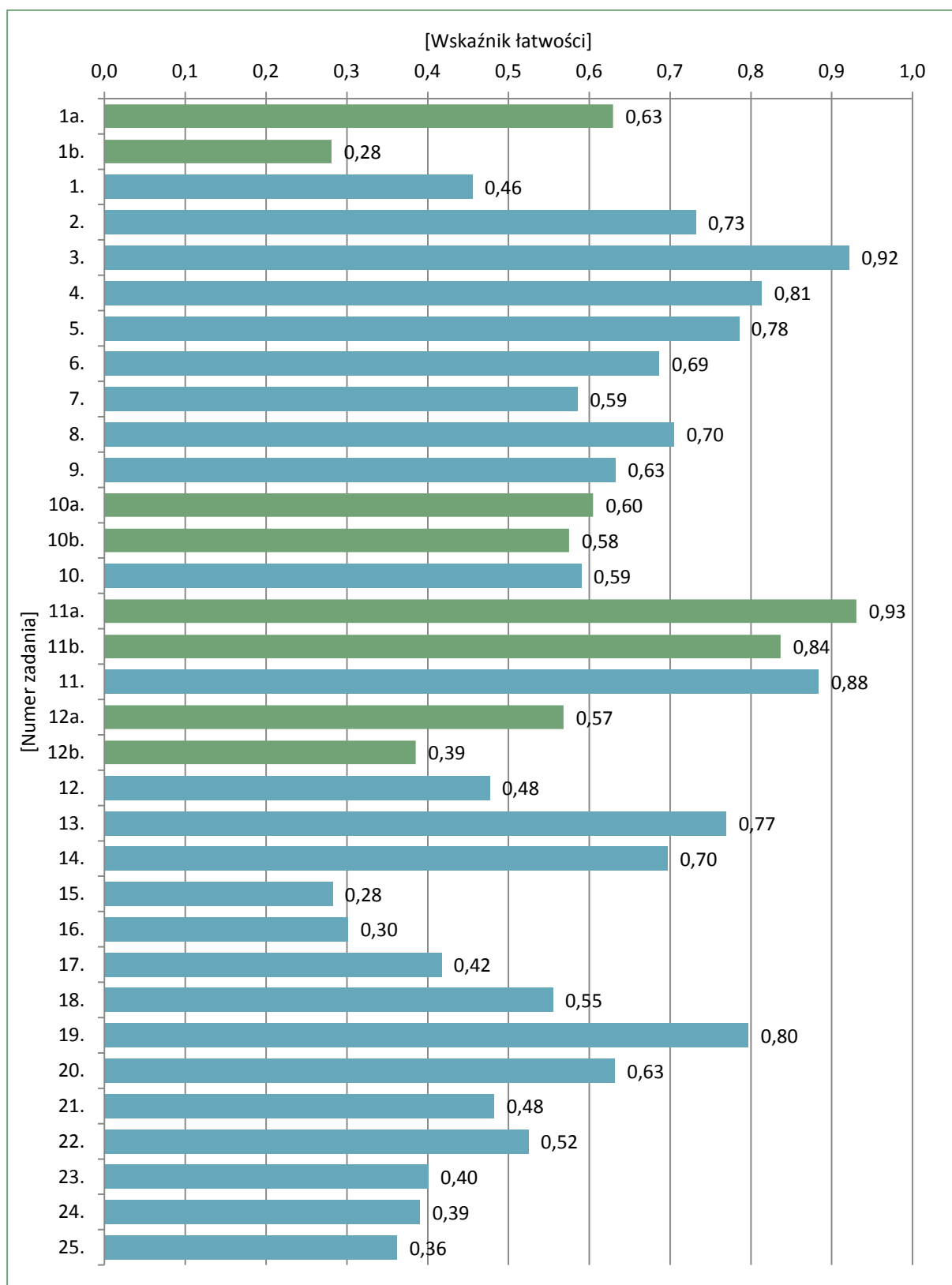
Średnie wyniki przyjęły wartości od 9 punktów w powiecie rybnickim (tylko jeden zdający) do 30,83 punktu w powiecie mikołowskim (6 zdających). Wartości powyżej średniej wojewódzkiej uzyskano w 20 powiatach województwa śląskiego.

Zamieszczone w tabelach 16. i 17. oraz na wykresie 8. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania/czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół. Nie zamieszczono danych dotyczących łatwości zadań, czynności i standardów dla absolwentów liceum profilowanego i liceum uzupełniającego (po jednym zdającym).

Tabela 16. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
1a.	0,63	0,63	0,48
1b.	0,28	0,28	0,14
1.	0,46	0,46	0,31
2.	0,73	0,74	0,48
3.	0,92	0,92	0,81
4.	0,81	0,82	0,62
5.	0,78	0,79	0,64
6.	0,69	0,69	0,52
7.	0,59	0,59	0,24
8.	0,70	0,72	0,24
9.	0,63	0,64	0,33
10a.	0,60	0,61	0,33
10b.	0,58	0,58	0,38
10.	0,59	0,60	0,36
11a.	0,93	0,94	0,76
11b.	0,84	0,84	0,67
11.	0,88	0,89	0,71
12a.	0,57	0,57	0,33
12b.	0,39	0,39	0,24
12.	0,48	0,48	0,29
13.	0,77	0,77	0,57
14.	0,70	0,70	0,43

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
15.	0,28	0,28	0,19
16.	0,30	0,30	0,19
17.	0,42	0,42	0,43
18.	0,55	0,56	0,14
19.	0,80	0,80	0,81
20.	0,63	0,64	0,33
21.	0,48	0,49	0,29
22.	0,52	0,53	0,33
23.	0,40	0,41	0,10
24.	0,39	0,40	0,19
25.	0,36	0,37	0,16

Wykres 8. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z historii na poziomie rozszerzonym dla ogółu zdających

W tabeli 17. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

Tabela 17. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie rozszerzonym

Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
	1b., 1., 12b., 12., 15., 16., 17., 21., 23., 24., 25.	1a., 6., 7., 9., 10a., 10b., 10., 12a., 18., 20., 22.	2., 4., 5., 8., 11b., 11., 13., 14., 19.	3., 11a.
liceum ogólnokształcące				
	1b., 1., 12b., 12., 15., 16., 17., 21., 23., 24., 25.	1a., 6., 7., 9., 10a., 10b., 10., 12a., 18., 20., 22.	2., 4., 5., 8., 11b., 11., 13., 14., 19.	3., 11a.
technikum				
1b., 15., 16., 18., 23., 24., 25.	1a., 1., 2., 7., 8., 9., 10a., 10b., 10., 12a., 12b., 12., 14., 17., 20., 21., 22.	4., 5., 6., 11b., 13.	3., 11a., 11., 19.	

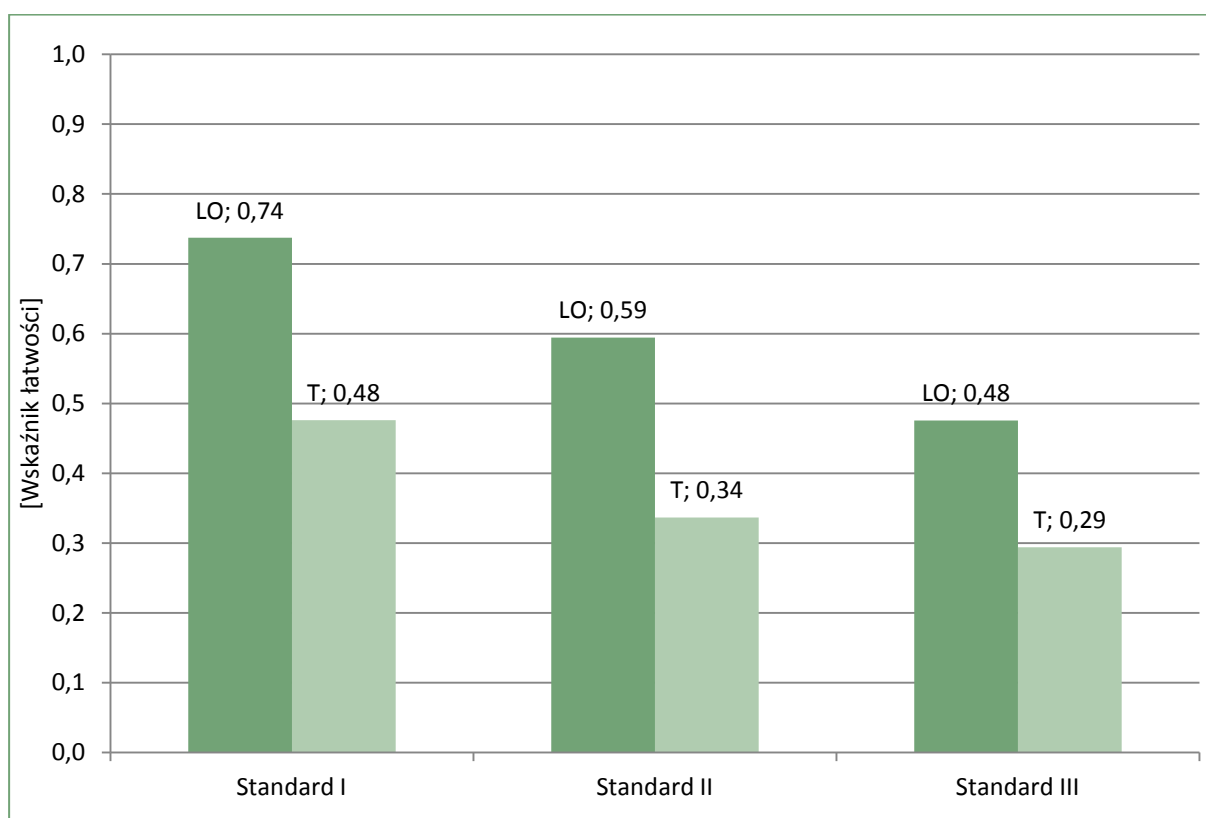

Najtrudniejsze zadanie zestawu standardowego (zadanie 15.) znalazło się w grupie zadań *trudnych* (nieco łatwiejsze było dla absolwentów liceów ogólnokształcących).

Najłatwiejszym zadaniem było zadanie 3. – *bardzo łatwe* dla zdających w liceach ogólnokształcących i *łatwe* dla maturzystów w technikach.

Tabela 18. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
Standard I	0,73	0,74	0,48
Standard II	0,59	0,59	0,34
Standard III	0,47	0,48	0,29

Wykres 9. Wskaźnik łatwości standardów z historii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

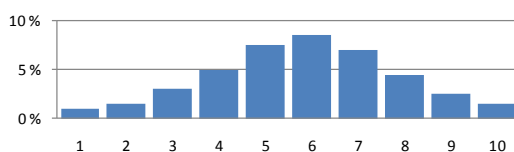
Poziom opanowania wiadomości i umiejętności przez maturzystów kończących licea ogólnokształcące istotnie wpłynął na wartości wskaźników łatwości standardów wyznaczonych dla ogółu zdających.

Standard I był *łatwy* tylko dla absolwentów liceów ogólnokształcących – dla zdających w technikach był *trudny*. Standardem najtrudniejszym dla maturzystów był standard III – *trudny* dla wszystkich, bez względu na typ szkoły.

SŁOWNIK TERMINÓW

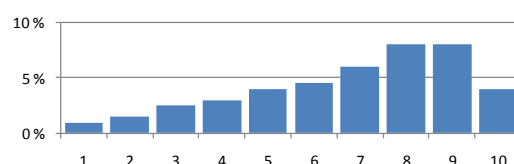
Frakcja opuszczeń	—	stosunek liczby uczniów, którzy opuścili zadanie (pozostawili je bez odpowiedzi) przez liczbę wszystkich uczniów rozwiązujących dany zestaw zadań.
Mediana (Me)	—	wynik środkowy wybrany z wyników uporządkowanych rosnąco, dzieli zdających na dwie równe grupy.
Modalna (Mo)	—	najczęściej powtarzająca się wartość.
Odchylenie standardowe	—	miara rozrzutu wyniku w stosunku do średniej – mierzona w punktach. Wysoka wartość informuje o bardzo zróżnicowanym poziomie zdających.
Rozkład zbiorowości ze względu na zmienną	—	przyporządkowanie wartościom zmiennej liczebności bądź częstości ich występowania w badanej zbiorowości. Rozkład wyników egzaminu to przedstawienie surowych wyników danej populacji zdających na wykresie kolumnowym, gdzie na osi poziomej umieszcza się wynik (w punktach lub procentach), a na osi pionowej – procent (lub liczbę) osób, które uzyskały dany wynik.

Rozkład normalny

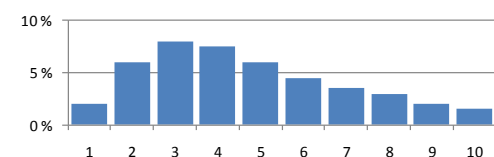
To wykres symetryczny – wartości średniej, mediany i dominanty pokrywają się. Rozkład normalny lub zbliżony do normalnego może oznaczać, że w zestawie znalazły się zadania rozwiązywane przez zdających o zróżnicowanym stopniu wiedzy i umiejętności.

Rozkład lewoskośny

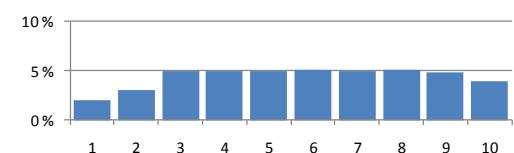
Wykres jest przesunięty w prawo, w kierunku wyników wysokich. Rozkład ujemnie skośny może oznaczać, że zestaw zadań był łatwy, zdający osiągnęli wyniki wysokie. Wartość dominanty jest większa od średniej.

Rozkład prawoskośny

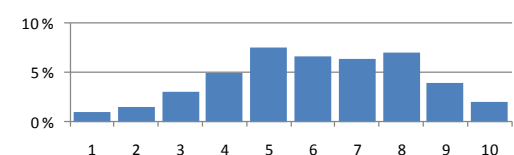
Wykres jest przesunięty w lewo, w kierunku wyników niskich. Rozkład dodatnio skośny może oznaczać, że zestaw zadań był trudny, zdający osiągnęli częściej wyniki niskie. Wartość dominanty jest mniejsza od średniej.

Rozkład spłaszczony

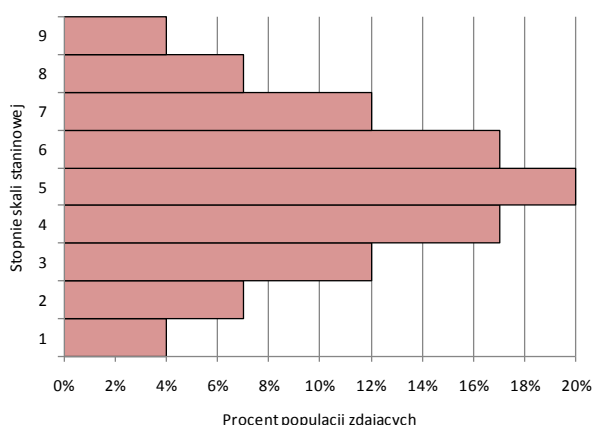
Może oznaczać, że zestaw zadań był umiarkowanie trudny i dobrze różnicujący (duże odchylenie standardowe).

Rozkład dwumodalny

Wykres ma dwie wartości modalne (istnieją dwie tak samo liczne grupy uczniów o różnych poziomach osiągnięć), co może wynikać z obecności w zestawie zadania (zadań) silnie różnicujących grupę zdających.

Skala staninowa — otrzymuje się ją poprzez dokonanie podziału uporządkowanych rosnąco surowych wyników na dziewięć ponumerowanych przedziałów. Pierwszy przedział to 4% populacji zdających z wynikiem **najniższym**, drugi – 7% zdających z wynikiem **bardzo niskim**, trzeci – 12% z wynikiem **niskim**, czwarty – 17% z wynikiem **niżej średnim**, piąty – 20% zdających z wynikiem **średnim**, szósty – 17% z wynikiem **wyżej średnim**, siódmy – 12% z wynikiem **wysokim**, ósmy – 7% z wynikiem **bardzo wysokim**, dziewiąty – 4% z wynikiem **najwyższym**. W tak skonstruowanej skali wynik średni dla populacji piszących znajduje się w 5. staninie. Pozycja wyniku na skali staninowej zależy od tego, jak napisali dany egzamin wszyscy przystępujący do niego absolwenci. Zastosowanie powyższej skali pozwala w dłuższym przedziale czasowym (np. kilku lat) porównywać wyniki maturzystów i szkół, niezależnie od trudności zestawu egzaminacyjnego.

Stopień skali staninowej	Nazwa stanina
9	najwyższy
8	bardzo wysoki
7	wysoki
6	wyżej średniego
5	średni
4	niżej średniego
3	niski
2	bardzo niski
1	najniższy

Średnia arytmetyczna (M) — suma wszystkich uzyskanych wyników podzielona przez ich liczbę.

Wskaźnik łatwości zestawu zadań — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie zadań przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za zadania. To liczba z przedziału 0–1. Przedstawiana jest także w postaci procentowej, np. wskaźnik łatwości 0,75 można interpretować: „zdający uzyskali 75% punktów możliwych do zdobycia”.

Wskaźnik łatwości zadania (p) — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie danego zadania przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za to zadanie.

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>

Zdawalność egzaminu — procent maturzystów, którzy zdobyli co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub pisemnej.

Zdawalność egzaminu maturalnego — procent maturzystów, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości, czyli spełnili warunek: w części ustnej i części pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymali co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.